

Marxants i galeristes

Sempre m'admira i em sorprèn de veure que hi ha gent que, interessadament o desinteressadament, es juga l'esforç i el patrimoni per fer lluir el treball dels altres i posa tot l'entusiasme i els coneixements a unir la quimera de l'art amb el negoci.

Text > **CARME SANGLAS**, artista visual

Una galeria és sobretot la persona que la porta; l'ànima és més important que el local, així que no és rar trobar galeristes sense galeria. Sovint és una manera de començar quan no es tenen prou mitjans, fins que l'economia permet muntar-ne una.

La meva primera exposició va ser l'any 1980 a la Galeria Eude de Barcelona. Va ser l'Antoni Estrany, que aleshores encara no tenia galeria pròpia, qui va proposar a la Fina Furriol de fer-la al seu espai. Des del seu pis al passeig de Gràcia col·laborava amb diferents galeries segons cada cas. Hi portava molts artistes consolidats i d'altres que començàvem. L'apassionava la seva fei-

na i, lluny de considerar-se un intermediari, deia que ell pintava a través dels seus artistes.

L'Eude va ser des del principi una galeria que va optar per l'obra en paper: dibuix, obra gràfica, fotografia. Combinava avantguarda i tradició, en particular art pop britànic; participava en fires internacionals; promovia artistes d'avantguarda i artistes locals, amb un equip de confiança... i tot això en un espai net i bonic. La Fina era una feminista *de facto*, sempre es va envoltar de dones, va defensar moltes artistes ja des de la tria del nom, Eude, la primera pintora documentada.

L'exposició va anar força bé (vendes, crítiques, contactes) i, passats vint-i-

cinc anys!, el 2005, n'hi va haver una segona. Aleshores vaig fer jo personalment la proposta i em va fer molta il·lusió que la Fina l'acceptés. Abans d'inaugurar, però, es va posar malalta i va haver de delegar la feina en la seva germana, la Maria Rosa, i l'equip. Des de la distància va continuar gestionant uns mesos la galeria però ja no hi va poder tornar.

El seu projecte, tan ben plantejat (podem dir que és una galeria d'autor), funciona avui sense gaires canvis. De

>> *Novelles rutes, de Carme Sanglas (2015).*

les galeries inicials que hi havia al carrer del Consell de Cent, l'Eude és l'única que persisteix; l'ha continuat amb rigor la Maria Rosa Furriol, fidel a l'Eude de la Fina, però amb el seu segell.

L'Ismael Planells era un marxant sense galeria, encara que temporalment va tenir algun espai. Bé hauria pogut dir «la meua galeria soc jo». Des de casa seva, a Figueres, es movia amunt i avall, de Ceret a Alacant, però l'Empordà era la seva base. Carles Fages de Climent va ser determinant per tal que esdevingués marxant quan junts van organitzar els Premis Tina de pintura a la Selva de Mar. No haver-se de preocupar de sostenir la infraestructura d'un local li donava molta llibertat i lleugeresa. Amb qualsevol excusa solia aplegar persones interessants com ara Isabel-Clara Simó, Xavier Dalfó, Ricard Salvat, Daniel Giralt-Miracle, Joan Gaspar, Manuel Costa-Pau, Ricard Planas, Paco Candel, etc., que venien a la seva crida per compartir taula i paraula amb els seus amics empordanesos, Jordi Massot, Pep Vallès, Rafael Pascuet, etc. En sabia molt, de convocar i reunir.

De primer em va encarregar un text per a un llibre vindicatiu del seu pintor de l'ànima, Bartomeu Massot, que va editar *Canigó*, ja que per aquella època jo feia unes ressenyes d'art al setmanari *Hora Nova*. Volia algú jove i incontaminat dels embolics locals, així el vaig conèixer. Després la relació ja es va centrar en el treball pictòric.

Planells lamentava sovint la pràctica de molts artistes de vendre directament a l'estudi abaixant preus i excloent el galerista del guany. Deia que no només hi perdía el galerista, sinó que hi perdíem tots. Era i és un costum bastant estès en àmbits reduïts. He tingut ben present el seu consell.

Penso, però, que el major mal de les galeries és que el mercat privat al nostre país és molt esquifit, per l'estroncament que va suposar la guerra i pel poc valor que es dona a la cultura. Les compres institucionals són inexistents per la manca de poder polític i econòmic de les nostres institucions. "La Caixa" abans comprava per a la seva col·lecció a unes quantes galeries, però les compres es van desviar a altres territoris.

Una exposició és una tria feta conforme a una visió llegible, un pas enllà de l'impuls de la producció al taller, un esforç de síntesi i de relat per passar

>> Exposició de Carme Sanglas a la Galeria Eude de Barcelona (2005).

>> Carme Sanglas en una exposició pròpia.

del treball en brut a un d'editat. Arribar a gent interessada, tenir crítiques als diaris, llegir el que hi diuen els entesos i accedir a un públic entès fa que el pintor se senti valorat, però el desgast d'una exposició és important i cada vegada més et plantejes si val la pena.

Al llarg dels anys he conegut molts galeristes, sempre bona gent cadascun a la seva manera; tots m'han ajudat. Aquí he volgut parlar del Toni, la Fina i l'Ismael, que ja no hi són però que m'han deixat un record viu i l'empremta del seu mestratge.